

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلیتکنیک تهران) دانشکده مهندسی کامپیوتر

پروژه نهایی درس شناسایی آماری الگو

روشهای انتخاب ویژگی برای مسائل دستهبندی متن

نگارش

عليرضا مازوچي

استاد درس

دكتر محمد رحمتي

بهمن ۱۴۰۰

چکیده

در این قسمت چکیده پایان نامه نوشته می شود. چکیده باید جامع و بیان کننده خلاصهای از اقدامات انجام شده باشد. در چکیده باید از ارجاع به مرجع و ذکر روابط ریاضی، بیان تاریخچه و تعریف مسئله خودداری شود.

واژههای کلیدی:

کلیدواژه اول، ...، کلیدواژه پنجم (نوشتن سه تا پنج واژه کلیدی ضروری است)

ىفحە	ان فهرست مطالب	عنو
١	مقدمه	١
٣	مفاهیم تئوری	۲
۴	۱-۲ دستهبندی روشهای انتخاب ویژگی	
	۲-۲ محاسبه روشهای انتخاب ویژگی	
	۲-۲-۱	
۵	۲-۲-۲ شا <i>خص ج</i> ینی	
۶	۲-۲-۳ نسبت نابرابری	
۶	۲-۲-۴ معیار زائدی کمینه شباهت بیشینه	
٧	۲-۲-۵ معیار تمایزگر نسبی	
٧	٣-٢ الگوريتم ژنتيک	
	روشهای ارائهشده	٣
١.	۱-۳ روش IGFSS روش	
١.	٣-١-١ مراحل الگوريتم	
١.	۳-۱-۳ مثال و تحلیل	
11	۳-۳ روش MRDC روش ۲-۳	
17	٣-٢-٣ مراحل الگوريتم	
17	۳-۲-۳ مثال و تحلیل	
١٣	٣-٣ روش برپايه الگوريتم ژنتيک	
١٣	۳–۳–۱ شناسنامه الگوريتم ژنتيک	
14	٣-٣-٢ مراحل الگوريتم	
	ارزیابی و مقایسه	۴
	۱-۴ مقایسه پیچیدگی زمانی	
	۲-۴ مقایسه پیچیدگی حافظه	
١٧	۳-۴ مقایسه دقت	
١٨	۱-۳-۴ دقت روش IGFSS	
19	۲-۳-۴ دقت روش MDRC	
۱۹	۴–۳–۳ روش برپایه الگوریتم ژنتیک	
77	جمع بندی و نتیجه گیری	۵
77	بع و مراجع	منا

صفحه	فهرست اشكال	شكل
۱۸ .	فراوانی ویژگیهای انتخابشده نسبت به هر کلاس برای شاخص جینی در روش [۳]	1-4
	امتیاز معیار F_1 برای روشهای مختلف انتخاب ویژگی و روش MDRC و روشهای	7-4
۲۰ .	دستهبندی (a) درخت تصمیم (b) روش (b) ورش (a) دستهبندی	
	امتیاز معیار F_1 و همچنین کاهش تعداد ویژگیها بعد از اعمال روش برپایه ژنتیک بر	
۲۱ .	روشهای پایه [۱]	

صفحه	فهرست جداول	جدول
11	مجموعهداده نمونه برای روش IGFSS	1-4
11	امتیاز معیارهای انتخاب ویژگی برای روش IGFSS	۲-۳
11	تفاوت روش سنتی با روش IGFSS برای مثال ارائهشده	٣-٣
۱۳	مجموعهداده نمونه برای روش MRDC	۴-۳
۱۳	مقایسه دو معیار تمایزگر نسبی و MDRC برای مجموعه داده نمونه	۵-۳
۱۹	[۳] SVM برای دسته بند IGFSS معیار F_1 برای روشهای پایه و	1-4
۱۹	معیار F_1 برای روشهای پایه و IGFSS برای دستهبند او F_1 برای روشهای پایه و	7-4

فهرست نمادها

مفهوم	نماد
n فضای اقلیدسی با بعد	\mathbb{R}^r
n کره یکه n بعدی	\mathbb{S}^r
M خمینه m -بعدی	M^{n}
M جبر میدانهای برداری هموار روی	$\mathfrak{X}(M)$
(M,g) مجموعه میدانهای برداری هموار یکه روی	$\mathfrak{X}^1(M)$
M مجموعه p -فرمیهای روی خمینه	$\Omega^p(M)$
اپراتور ریچی	Q
تانسور انحنای ریمان	\mathcal{R}
تانسور ریچی	ric
مشتق لی	I
۲-فرم اساسی خمینه تماسی	Φ
التصاق لوی-چویتای	∇
لاپلاسین ناهموار	Δ
عملگر خودالحاق صوری القا شده از التصاق لوی-چویتای	$ abla^*$
متر ساساکی	g_{\cdot}
التصاق لوی-چویتای وابسته به متر ساساکی	∇
عملگر لاپلاس-بلترامی روی p -فرمها	Δ

فصل اول مقدمه

بالای ۸۰ درصد از اطلاعات موجود در قالب دادههای متنی ذخیره شدهاند [۱]. پردازش این دادهها در حوزه پردازش زبان طبیعی است. یکی از کاربردهای این حوزه دستهبندی متون به تعدادی دسته از پیش تعیین شده است؛ به عنوان مثال ایملهای دریافتی یک فرد را در نظر بگیرید. تعدادی از ایمیلها، ایمیلهایی هستند که کاربر مایل به دریافت آن است و تعدادی دیگر هرزنامه شهستند. طبیعی است که کاربران دوست نداشته باشند که صندوق دریافتی آنها شامل هرزنامهها شود؛ پس در این شرایط نیاز به سیستمی است که پیامهای متنی ورودی را به دو کلاس تقسیم کند. تشخیص هرزنامهها شاید یکی از معروف ترین کاربردهای دستهبندی متن باشد اما قطعا تنها کاربرد آن نیستند!

هر متن دارای ویژگیهایی است؛ این ویژگیها در روشهای دستهبندی مختلف استفاده میشوند و به سبب آنها امکان توسعه یک مدل دستهبند متن وجود خواهد داشت. برای بدست آوردن ویژگیهای یک متن روشهای گوناگونی وجود دارد. یکی از روشها تهیه بردارهایی از متون است که هر بعد آن متناسب با یکی از کلمات موجود در دیکشنری باشد. بدین شکل که اگر متنی تعداد زیادی از کلمه اول را در خود داشته باشد، مقدار بعد اولش زیاد خواهد بود و بالعکس. این روش اگرچه در مقایسه با روشهای عصبی روش جدیدی محسوب نمیشود ولی با این حال چندان قدیمی هم نیست و همچنان در شرایطی که داده ی کافی وجود نداشته باشد قابل استفاده هستند. همانطور که گفته شد در این روشها به ازای هر کلمه در لغتنامه، یک ویژگی به درنظر گرفته میشود و بدین ترتیب ابعاد فضای مسئله بسیار بالا خواهد بود. ابعاد بالای مسئله باعث خواهد شد که روشهای مرسوم برای دستهبندی دچار مشکل جدی شوند.

برای حل مشکل ابعاد بالا یک راه حل استفاده از روشهای انتخاب ویژگی است. در روشهای انتخاب ویژگی متناسب با شرایط مسئله تعدادی از ویژگیها انتخاب می شوند و مابقی ویژگیها حذف می شوند. بدین ترتیب در یک فضای با ابعاد کمتر و ویژگی کمتر با سهولت بیشتر می تواند روشهای دسته بندی متن را استفاده کرد. سوالی که باید به آن جواب داد این است که «چگونه می توان ویژگیهای یک مسئله دسته بندی متن را انتخاب کرد؟»

در این پروژه تحقیقاتی، من سه روش جدید و معتبر [۲] [۲] [۱] که برای انتخاب ویژگی در مسائل دسته بندی معرفی شده اند را تبیین می کنم و تفاوت میان آنها را مورد بررسی قرار خواهم داد. بدین ترتیب ابتدا در فصل دوم مفاهیم تئوری که برای در ک روشهای مذکور مورد نیاز است بیان خواهد شد. در فصل سوم و با تکیه به مفاهیم تئوری هر یک از سه روش در یک بخش مجزا تشریح می شود. در فصل چهارم ارزیابی و مقایسه ای میان سه روش صورت می گیرد. نهایتا در فصل پنجم جمع بندی و نتیجه گیری مطالب گفته شده در مقاله ارائه خواهد شد.

¹Natural language processing(NLP)

²Text Classification

³Spam

⁴Feature

⁵Feature Selection

فصل دوم مفاهیم تئوری در این بخش قصد داریم در مورد مفاهیم تئوری که در روشهای مورد بررسی این پروژه استفاده شدهاند بپردازیم.

۱-۲ دستهبندی روشهای انتخاب ویژگی

روشهای انتخاب ویژگی به چندین دسته تقسیم میشوند. دو روش متداول و شناختهشده تر آن روشهای فیلتر 1 و پوشاننده 2 هستند. در روشهای پوشاننده مستقیما ویژگیهای انتخاب شده را در یک مسئله واقعی که در اینجا یک مسئله دسته بندی متن است استفاده می کنند و لذا امتیازی که برای یک مجموعه ویژگی انتخاب شده بدست می آید امتیاز دقت واقعی برای مسئله دسته بندی است. در مقابل و در روشهای فیلتر، با اعمال روشهای آماری سعی می شود که یک امتیاز برای یک مجموعه ویژگی انتخاب شده حاصل گردد.

روشهای پوشاننده چون به صورت مستقیم مجموعه ویژگی را بررسی میکند منجر به خروجی دقیق تری می شود؛ اما باید توجه داشت که روشهای فیلتر زمان اجرای به مراتب بهتری دارند و بر روی مسئله دسته بندی بایاس نخواهند شد[۲]. در مسائل دسته بندی چون تعداد ویژگیها بسیار بالاست نمی توان از روشهای پوشاننده مستقیم استفاده کرد و لذا یا باید از روشهای فیلتر استفاده کرد و یا به صورت ترکیبی از این دو شیوه بهره گرفت.

روشهای فیلتر خود به چندین دسته قابل تقسیم هستند؛ نخست آنکه می توان این روشها را به روشهای محلی و روشهای جهانی تقسیم کرد. در روشهای جهانی به ویژگی یک امتیاز مطلق داده می شود اما در روشهای محلی به هر ویژگی متناسب با هر کلاس یک امتیاز داده می شود؛ بعنی در روشهای محلی مشخص است که یک ویژگی برای هر کلاس تا چه میزان خاصیت متمایز کننده دارد. در حالتی که از یک معیار محلی استفاده می شود می توان مشخص کرد که یک ویژگی می توان عضویت یک متن به یک کلاس را نشان دهد یا آنکه عدم عضویت را می تواند به خوبی نشان دهد. اگر عضویت را بتواند به تربی نشان دهد آن را یک ویژگی منفی و برای آن کلاس به حساب می آورند. [۳].

¹Filter

²Wrapper

³Local

⁴Global

⁵Positive

⁶Negative

روشهای فیلتر را می توان به دو دسته تک متغیره ^{v} و چندمتغیره ^{h} هم تقسیم کرد. در روشهای تک متغیره هر ویژگی به صورت مستقل از سایر ویژگیها امتیاز دریافت می کند، ولی در روشهای چند متغیره در کنار آن که به شباهت ویژگی به هدف نگاه می شود، به زائد نبودن ویژگیها نسبت به یکدیگر هم توجه می شود. [۲]

محاسبه روشهای انتخاب ویژگی

در این بخش مهم ترین معیارهای انتخاب ویژگی معرفی میشوند و نحوه محاسبه آنها ارائه میشود. این معیارها تماما جز روشهای انتخاب ویژگی فیلتر هستند.

۲-۲-۲ بهره اطلاعاتی

بهره اطلاعاتی ٔ یکی از معیارهای محبوب برای انتخاب ویژگی در مقالات است [۲][۳]. نحوه محاسبه این معیار برای یک کلمه در رابطه ۲-۱ آمده است.

$$IG(t) = -\sum_{i=1}^{M} P(C_i) \log P(C_i) + P(t) \sum_{i=1}^{M} P(C_i|t) \log P(C_i|t) + P(\bar{t}) \sum_{i=1}^{M} P(C_i|\bar{t}) \log P(C_i|\bar{t})$$

در این رابطه IG(t) به معنای مقدار بهره اطلاعاتی برای کلمه t است. M برابر با تعداد کلاسها احتمال کلاس تعلق دارند. P(t) احتمال کلاس تعلق دارند. وبه تعدادی از اسناد به این کلاس تعلق دارند. P(t)مربوط به کلمه t است؛ یعنی آنکه چه تعدادی از اسناد شامل این کلمه هستند. به طور مشابه $P(\bar{t})$ به $P(C_i|t)$.عنای احتمال عدم این کلمه است؛ یعنی آنکه چه تعدادی از اسناد شامل این کلمه نیستند. C_i استاد شامل کلمه t است؛ بدین معنا که چه تعدادی از اسناد شامل کلمه است؛ بدین معنا که چه تعدادی از اسناد شامل کلمه است تعلق دارند. به طور مشابه $P(C_i|ar{t})$ هم تعریف می شود.

۲-۲-۲ شاخص جینی

شاخص جینی ۱۰ معیاری دیگر برای انتخاب ویژگی است که در مقالاتی مورد استفاده قرار گرفته است [۲] [r] نحوه محاسبه این معیار در رابطه ۲-۲ آورده شده است.

⁷Univariate

⁸Multivariate

⁹Information Gain

¹⁰Gini index

$$GI(t) = \sum_{i=1}^{M} P(t|C_i)^2 P(C_i|t)^2$$
 (Y-Y)

در این رابطه GI(t) به معنای مقدار شاخص جینی برای کلمه t است. $P(t|C_i)$ احتمال شرطی کلمه t نسبت به کلاس C_i است؛ بدین تعریف که بررسی می کند که چه تعداد از اسناد متعلق به کلاس کلمه t دارای کلمه t هستند. سایر نمادهای این رابطه در بخش قبل تعریف شده است.

۲-۲-۳ نسبت نابرابری

نسبت نابرابری ۱۱ معیاری است که برای انتخاب ویژگی در مقاله اویسال ۱۲ استفاده شده است [۳] . نحوه محاسبه این معیار در رابطه ۲-۳ آورده شده است.

$$OR(t, C_i) = \log \frac{P(t|C_i)[1 - P(t|\bar{C}_i)]}{[1 - P(t|C_i)]P(t|\bar{C}_i)}$$
 (T-T)

در این رابطه C_i محاسبه شده است. در کار $OR(t,C_i)$ محاسبه شده است. در کار تحقیقاتی اویسال برای جلوگیری از صفر شدن مخرج مقدار ۰/۰۱ به صورت و مخرج افزوده شده است T_i .

۲-۲-۲ معیار زائدی کمینه شباهت بیشینه

معیار زائدی کمینه شباهت بیشینه ۱7 که با نماد mRMR یک روش انتخاب ویژگی چند متغیره است که در مقاله لبنی و همکاران مورد استفاده قرار گرفته است $[\Upsilon]$. نحوه محاسبه این معیار در رابطه Υ - Υ -آمده است.

$$mRMR(f_j) = I(f_j, C_k) - \frac{1}{|S| - 1} \sum_{f_i \in S} I(f_i, f_j)$$
 (4-7)

در این رابطه مجموعه S به معنی مجموعه ویژگیهای انتخابی است. I(a,b) به معنای اطلاعات متقابل a است.

¹¹Odds Ration

¹²Uvsal

¹³Minimal redundancy maximal relevance

¹⁴Mutual information

اگر به منطق این رابطه نگاه کنیم، در می یابیم با این معیار به دنبال ویژگیهای هستیم که با دادههای یک کلاس ارتباط بالایی داشته باشند و با ویژگیهایی که در حال حاضر انتخاب شدهاند شباهت پایین.

معیار تمایزگر نسبی $\Delta - T - T$

معیار تمایزگر نسبی ۱۵ یک روش انتخاب ویژگی برای مسائل دستهبندی دودویی است که در مقاله لبنی و همکاران [7] مورد استفاده بدوه است. نحوه محاسبه این معیار در رابطه $7-\Delta$ آمده است.

$$RDC(t, tc_i(t)) = \frac{|df_{pos}(t) - df_{neg}(t)|}{\min(df_{pos}(t), df_{neg}(t)).tc_i(t)} \tag{\Delta-7}$$

در این رابطه $df_{pos}(t)$ به معنای امتیاز تمایزگر نسبی یک کلمه t و سند i است. $RDC(t,tc_i(t))$ هستند می شود. و $df_{neg}(t)$ به ترتیب به معنای تعداد اسناد کلاس مثبت و کلاس منفی که شامل کلمه t هستند می شود. منظور از $tc_i(t)$ تعداد دفعات تکرار کلمه t در سند t است. برای آنکه بتوان یک امتیاز نهایی به کلمه t نسبت داد باید تمام این امتیازها را باهم به نوعی جمع زد. مساحت زیر منحنی t مطابق رابطه t حاصل می شود. نهایتا t ازای آخرین سند به عنوان امتیاز نهایی اعلام خواهد شد.

$$\begin{cases} AUC(t, tc_1) = 0\\ AUC(t, tc_i) = AUC(t, tc_{i-1}) + \frac{RDC(t, tc_i) + RDC(t, tc_{i+1})}{2} \end{cases}$$
 (۶-۲)

٣-٢ الگوريتم ژنتيک

الگوریتم ژنتیک 1 یک الگوریتم تکاملی 1 است که با اقتباس از فرآیند تکامل موجودات زنده ارائه شده است. از آنجایی که این الگوریتم قسمت اصلی مقاله غارب و همکاران [1] را تشکیل می دهد، در این قسمت به صورت مختصر توضیح داده می شود.

در الگوریتم ژنتیک ابتدا باید هر جوابی که برای مسئله وجود دارد را در قالب یک وضعیت بازنمایی ۱۹ کرد. در این حالت هر وضعیت نقش کرومزوم یک شخص را خواهد داشت و ژنهای این کرومزوم مرتبط با جزئیات آن وضعیت است. سپس باید یک تعداد زیادی فرد با کرومزوم اولیه ایجاد کرد؛ چیزی که به

¹⁵Relative discriminative criterion

¹⁶Area Under the Curve(AUC)

¹⁷Genetic algorithm

¹⁸Evolutionary algorithm

¹⁹Representation

آن جمعیت اولیه ۲۰ گفته می شود. در الگوریتمهای ژنتیک لازم است تا یک تابع شایستگی ۲۱ تعریف شود. فردی که شایستگی بیشتری دارد باید مطابق با قانون تگامل شانس بیشتری برای زنده ماندن و تکثیر نسل داشته باشد. این چیزی است که در گام انتخاب والدین رخ می دهد. در گام انتخاب والدین، افراد با شایستگی بیشتر انتخاب خواهند شد. سپس هر دو والد دو فرزند را ایجاد می کنند که ژن این دو حاصل ترکیب ژن والدین است. نحوه ترکیب ژن والدین و ایجاد ژن فرزندان را بازتر کیب ۲۲ گویند. نهایتا باید عمل جهش ۲۳ هم تعریف شود. در جهش برخی از ژنها یک فرد تغییر می کند. پس از آنکه نسل جدید به وجود آمدند، نسل پیشین از بین می رود و الگوریتم ژنتیک با نسل جدید ادامه پیدا می کند تا جایی که یک شرط خاتمه برقرار شود. این شرط خاتمه می تواند تعداد نسل مشخص و یا همگرایی نسلها باشد.

در ابتدای یک الگوریتم ژنتیک عملا تعدادی جواب اولیه برای مسئله داریم و در حین الگوریتم با نسلهای جدید، جوابهای موجود هم بهتر میشود؛ چراکه یک جواب مناسب در صورتی که تابع شایستگی به خوبی تعریف شده باشد، منجر به ایجاد جوابهای بیشتری مبتنی بر خود میشود و جوابها نامناسب کنار گذاشته میشوند. نهایتا آنکه عمل بازترکیب و جهش میتوانند تنوع جوابها را حفظ کنند و به وضعیتهایی برسیم که در ابتدا قابل ساختن نبوده است. برای آنکه یک الگوریتم برپایه ژنتیک معرفی شود لازم است تا گامهای گفته شده طراحی شوند؛ یعنی به عنوان مثال مشخص باشد که عمل بازترکیب چگونه رخ میدهد.

²⁰Initial population

²¹Fitness function

²²Crossover

²³Mutation

فصل سوم روشهای ارائهشده در این فصل قرار است سه روش انتخاب ویژگی برای مسائل دستهبندی بررسی شود. لازم به ذکر است که در این فصل روشها عینا مطابق با چیزی که در متن مقاله گفته شده است بیان نشده است؛ یعنی آنکه برخی از جزئیات حذف شده است و ممکن است نحوه بیان برخی از قسمتهای روش تغییر یافته باشد. با تمام اینها ایده و خروجی روشها کاملا منطبق بر چیزی است که در مقالات بیان شده است.

۱–۳ روش IGFSS

روش IGFSS توسط اویسال [۳] معرفی شده است و این بخش بر اساس مقاله وی تبیین شده است. ابتدا این روش را معرفی می کنیم و سپس مثالی برای اجرای این الگوریتم در ادامه خواهیم آورد.

٣-١-١ مراحل الگوريتم

این الگوریتم از چهار گام تشکیل شده است:

- ۱. برچسبگذاری ویژگیها: در این گام برای هر ویژگی یک امتیاز انتخاب ویژگی محلی نسبت به هر کلاس محاسبه میشود. هر کدام از این ویژگیها عضویت یا عدم عضویت یک کلاس نسبت به سایر کلاسها را بهتر نمایش میدهد. در این مرحله با یک برچسب شماره کلاس و عضویت یا عدم عضویت یک ویژگی را مشخص میکنیم.
- ۲. انتخاب ویژگی جهانی: این بار با یک شاخص انتخاب ویژگی جهانی برای هر ویژگی امتیاز آن را محاسبه می کنیم و لیست را بر اساس این امتیاز مرتب می کنیم.
- ۳. ساخت مجموعه ویژگی: فرض کنید که اندازه مجموعه ویژگیهای انتخاب شده برابر با fs باشد. در این همچنین فرض کنید که نسبت تعداد ویژگیهای منفی به کل ویژگیها برابر با nfrs باشد. در این مرحله از ابتدای لیستی که در گام قبل ساخته شده است به سمت انتهای لیست حرکت می کنیم. برای هر کلاس و با توجه به برچسبهایی که در گام اول مشخص کردیم ویژگیها با بیشترین امتیاز جهانی را انتخاب می کنیم و در عین حال باید نسبت ویژگیهای منفی و مثبت رعایت شود.
- ۴. بخش شرطی: چنانچه اندازه مجموعه ویژگیهای انتخاب شده کمتر از fs باشد، لازم است تا تعدادی ویژگی به مجموعه اضافه شود. این ویژگیها را بر اساس معیار انتخاب ویژگی جهانی انتخاب میشوند. یعنی ویژگیها با بیشترین امتیاز که تا به الان انتخاب نشدهاند به مجموعه ویژگیهای انتخاب شده افزوده میشوند تا به اندازه مورد نظر برسیم.

۳-۱-۳ مثال و تحلیل

برای درک بهتر از نحوه اجرای الگوریتم بهتر است تا یک مثال را مورد بررسی قرار دهیم.[٣] در جدول -٣] در جدول -8] در جدول است.

جدول ۳-۱: مجموعه داده نمونه برای روش IGFSS

كلاس	محتوای سند	شماره سند
C_1	موش گربه گرگ	1
C_2	موش گربه اسب سگ	٢
C_2	موش گربه سگ مرغ اسب	٣
C_3	خفاش گاو اردک اسب پلیکان	۴
C_3	خفاش گاو اسب پلیکان	۵
C_3	خفاش گاو شتر اسب مرغ	۶

جدول ۳-۲: امتیاز معیارهای انتخاب ویژگی برای روش IGFSS

برچسب ویژگی	امتياز نسبت نابرابري كلاسها	امتياز شاخص جيني	ویژگی
$\overline{}$ مثبت C_3	۴/۶۱۵۱ ، -۴/۳۳۰۷ ، -۴/۱۱۰۹	١	خفاش
مثبت C_3	۴/۶۱۵۱ ، -۴/۳۳۰۷ ، -۴/۱۱۰۹	١	گاو
مثبت C_2	-4/7148 . 4/81514/7148	1	سگ
مثبت C_1	-۳/۵۳۶۱،-۳/۲۵۸۱،۴/۶۱۵۱	١	گرگ
منفی C_3	-4/8121 . 4/424 . 1214-1	•/۵۵۵۶	گربه
منفی C_3	-4/8121 . 4/44. 1214-1	•/۵۵۵۶	موش
منفی C_1	7/2781 . 4/27/14/8121	•/۵۲••	اسب
منفی C_2	۳/۸۱۶۵، -۳/۹۳۱۸، -۳/۷۱۳۶	./444	پلیکان
منفی C_2	7/49414/70114/440	•/1111	أردك
منفی C_2	7/49414/70114/440	•/1111	شتر
منفی C_1	-1/7979 . •٣/٧١٣۶	٠/٠٩٠٣	مرغ

بر اساس مجموعه داده معرفی شده می توان معیارهای انتخاب ویژگی مرتبط را بدست آور د و بر چسب گذاری پیشنهادی در گام اول الگوریتم را انجام داد. خروجی این موارد در جدول $^{-7}$ آورده شده است.

MRDC روش ۲–۳

روش MDRC توسط لبنی و همکاران [Y] ارائه شده است. مانند قسمت قبل ابتدا روش را تشریح می کنیم و سپس سعی می کنیم در قالب یک مثال تحلیل اولیه از آن داشته باشیم.

جدول ۳-۳: تفاوت روش سنتی با روش IGFSS برای مثال ارائهشده

C_3	C_2	C_1	مجموعه ویژگیهای انتخابشده	روش
	١	١		روش سنتی برپایه شاخص جینی
٢	٢	٢	خفاش، سك، گرگ، گربه، اسب و پليكان	روش IGFSS

٣-٢-٣ مراحل الگوريتم

- ۱. پیشپردازش: به طور خلاصه پردازشهای زیر بر روی دادهها انجام میشود:
- حذف ایستواژهها ا: برخی از کلمات نظیر حروف اضافه در غالب اسناد به تعداد بالا یافت می شود و لذا دانش مفیدی برای دسته بندی متون نداند که بهتر است حذف شوند.
- حذف کلمات نادر: تعدادی از کلمات هستند که تنها در تعداد بسیار کمی از اسناد ظاهر می شوند. مطابق با قانون Zipf تعداد این کلمات بسیار زیاد است و حذف آن باعث کاهش چشمگیر تعداد ویژگیها می شود. در روش مقاله کلماتی که در کمتر از چهار سند آمدهاند را حذف کردهاند.
- ریشه یابی ۲: خیلی از کلمات هستند که به طریق مختلف نوشته میشوند ولی به یک کلمه مرتبط هستند؛ به عنوان مثال کلمات «میروم»، «رفت»، «بروید» تماما ریشه یکسانی دارند. در روش پیشنهادی نیز از ریشه یابی استفاده شده است.
- محاسبه امتیاز جهانی: در گام بعد برای تمام ویژگیهای باقی مانده امتیاز ویژگی مطابق با معیار تمایز گر نسبی محاسبه میشود.
- T. انتخاب ویژگیها: در این گام سعی در انتخاب ویژگیهایی است که هم امتیاز جهانی بالایی داشته باشند و هم آنکه همبستگی کمی با یکدیگر داشته باشند. مجموعه S مجموعه ویژگیهای انتخاب شده نهایی است. در ابتدا این مجموعه با ویژگیای که بیشترین امتیاز جهانی را داشته باشد انتخاب شده نهایی است. میشود. سپس به صورت تکرارشونده ویژگی که دارای بالاترین امتیاز MRDC باشد به مجموعه S افزوده میشود تا مجموعه S به اندازه مدنظر برسد. نحوه محاسبه معیار T آورده شده است.

$$MRDC(f_i) = RDC(f_i) - \sum_{f_i \neq j_j, f_j \in S} correlation(f_i, f_j) \tag{1-7}$$

٣-٢-٣ مثال و تحليل

برای درک بهتر این الگوریتم یک مثال از نحوه اجرای الگوریتم بررسی میشود. $[\Upsilon]$ در جدول Υ - Υ یک مجموعه داده نمونه برای این روش ارائه شده است. در این مجموعه داده چهار کلمه و طبیعتا چهار ویژگی وجود دارد. فرض کنید ویژگیهای «گربه»، «ماهی»، «موش» و «سگ» به ترتیب ویژگیهای f_1 باشند. همچنین برای نشان دادن کارایی الگوریتم فرض کنید ویژگی f_2 نیز به ویژگی «ماهی»

¹Stop word

²Stemming

جدول ۳-۴: مجموعه داده نمونه برای روش MRDC

كلاس	محتوای سند	شماره سند
C_1	گربه ماهی	1
C_1	گربه موش ماهی	٢
C_1	موش ماهی	٣
C_1	موش گربه ماهی موش ماهی	۴
C_1	ماهی گربه ماهی گربه	۵
C_1	ماهی موش	۶
C_2	سگ موش	Υ
C_2	سگ سگ	٨
C_2	ماهی ماهی موش	٩
C_2	ا موش	١٠
C_2	گربه ماهی	11
C_2	سگ ماهی	17

جدول ۳-۵: مقایسه دو معیار تمایزگر نسبی و MDRC برای مجموعه داده نمونه

f_5	f_4	f_3	f_2	f_1	روش
1	۱۵	۵	١	۶	تمایز گر نسبی
-•/ \\ ۴	۱۵	4/84	- • / 1 9٣	۵/۹۰۲	MDRC

یعنی همان ویژگی ۲ اشاره داشته باشد. چنانچه برای هر ویژگی مقدار معیار تمایزگر نسبی و مقدار معیار Δ –۳ معیار MRDC را بدست بیاوریم به اعداد موجود در جدول Δ –۳ میرسیم. همانطور که در جدول Δ –۳ میرسیم است دو ویژگی کاملا یکسان Δ –۲ امتیاز Δ –۲ امتیاز Δ –۲ امتیاز Δ –۲ میرسوب می شوند.

۳-۳ روش برپایه الگوریتم ژنتیک

در کار تحقیقاتی غارب و همکاران [1] برای انتخاب ویژگیهای مسائل دستهبندی از روشی مبتنی بر الگوریتم ژنتیک بهره گرفتند. این بخش این روش را تشریح می کند.

۳-۳-۱ شناسنامه الگوریتم ژنتیک

مانطور که در فصل قبل در مورد الگوریتمهای ژنتیک توضیح دادیم، برای ارائه یک الگوریتم بر پایه ژنتیک باید گامها و توابع موجود در آن را به طور دقیق تعریف کرد. توابع و جزئیاتی پیشنهادی آنان به شرح زیر است:

۱. بازنمایی: هر ژن در یک کرومزوم متناسب با ویژگی است. در صورتی که مقدار آن صفر باشد

یعنی آن ویژگی انتخاب نشده است و اگر مقدار آن یک باشد یعنی ویژگی انتخاب شده است.

- ۲. جمعیت اولیه: برای ساخت جمعیت اولیه به صورت کاملا تصادفی کروموزمها ساخته می شود.
- ۳. تابع شایستگی: تابع شایستگی در این مقاله به دو هدف اهمیت می دهد؛ اول آنکه مجموعه ویژگی انتخاب شده باید برای دسته بندی مناسب باشد و دوم آنکه باید حتی الامکان اندازه آن کوچک باشد. در رابطه ۲-۲ تابع شایستگی آورده شده است. پارامتر z برای تنظیم نسبت اهمیت دو مولفه گفته شده است. در مقاله از عدد $c(s_i)$ آن استفاده کرده اند. در مقاله از عدد $c(s_i)$ آن استفاده کرده اند. ویژگی را مشخص می کند.

$$fitness(s_i) = z.c(s_i) + (1-z).\frac{1}{|s_i|}$$
 (Y-Y)

۴. انتخاب: انتخاب افراد برتر باتوجه به امتیاز شایستگی تعیین میشود. مطابق با رابطه ۳-۳ احتمال انتخاب هر فرد تعیین میشود.

$$p(s_i) = \frac{fitness(s_i)}{\sum_{i=1}^{n} fitness(s_i)}$$
 (Y-Y)

- ۵. باز ترکیبی: برای بازترکیبی، هر کرومزوم والد به دو بخش کاملا مساوی تقسیم میشود. سپس بر اساس وزنهای TF-IDF مشخص میشود که هر بخش از هر کرومزوم والد دارای چه مجموع وزنی است. سپس یک فرزند را از دو قسمتی میسازند که بیشترین وزن ممکن به وجود آید و یک فرزند را از دو بخش باقیمانده.
- ۶. جهش: برای جهش در روش پیشنهادی مقاله، ابتدا بررسی می شود که آیا امتیاز والدین یک فرزند از یک حد آستانهای پایین تر است یا خیر. اگر پایین تر بود ژنهای فرزند باید تغییر کند. برای جهش، تعدادی از ویژگیها با پایین ترین وزن حذف می شود و به جای آن ویژگیها با اهمیت بالا در بهترین کرومزوم نسل قبل جایگزین می شود.

٣-٣-٢ مراحل الگوريتم

روش پیشنهادی غارب و همکاران در دو گام اصلی انجام می گیرد:

۱. انتخاب ویژگیهای برتر: در این گام و با کمک معیارهای انتخاب ویژگی با نگرش روشهای فیلتر، بهترین ویژگیها انتخاب میشود. این ویژگیها ویژگی نهایی نیست؛ بلکه در این گام سعی شده

است تا تعداد ویژگیهای اصلی که بسیار زیاد است را به تعداد معقولی کاهش دهد تا اجرای یک الگوریتم ژنتیک امکان پذیر باشد.

۲. اجرای الگوریتم ژنتیک: در این گام مطابق با توضیحات بخش قبل الگوریتم ژنتیک اجرا میشود.
 در اینجا لازم به ذکر است که برای محاسبه مناسب بودن یک مجموعه ویژگی از روشهای پوشاننده استفاده میشود. نهایتا در خروجی این گام یک مجموعه ویژگی نهایی حاصل می گردد.

فصل چهارم ارزیابی و مقایسه در این فصل قصد داریم ارزیابی از دقتهای گزارششده در مقالات روشهای ارائهشده را بیاوریم. همچنین سعی می کنیم مقایسهای میان روشها داشته باشیم.

۱-۴ مقایسه پیچیدگی زمانی

روش بر پایه ژنتیک غارب و همکاران [۱] پیچدگی زمانی بیشتری نسبت به دو روش دیگر دارد. در این روش در مرحله اول با کمک شش معیار انتخاب ویژگی فیلتر تعدادی از ویژگیهای مناسبتر انتخاب میشود و سپس در مرحله بعد یک الگوریتم ژنتیک آن هم با معیار انتخاب ویژگی پوشاننده استفاده میشود. دو روش دیگر تنها از یک معیار انتخاب ویژگی فیلتر استفاده کردهاند که حتی میتوان گفت پیچیدگی کمتری نسبت به زمان مرحله اول روش بر پایه ژنتیک دارد. به علاوه در روش برپایه ژنتیک مرحله دوم پیچیدگی زمانی زیادی را دارد؛ چراکه روشهای ژنتیک و روشهای پوشاننده روشهای کندی هستند.

حال باید دو روش دیگر را مقایسه کرد. در روش IGFSS آیسال یک بار امتیاز یک معیار جهانی و یک بار امتیاز یک معیار محلی حساب می شود. سپس در بدترین حالت دو بار باید لیست ویژگیها را پیمایش کرد؛ یک بار هنگام تشکیل مجموعه ویژگیهای انتخاب شده اولیه و بار دیگر در مرحله بخش شرطی و رساندن تعداد ویژگیها به یک اندازه خاص. [۳] در روش MRDC لبنی و همکاران یک بار برای تمام ویژگیها معیار تمایزگر نسبی را حساب می کنند و سپس نیاز است تا مقدار Correlation حساب شود که محاسبه محاسبه شود آن است. [۲] در این شرایط به نظر می رسد که روش IGFSS روش سریع تری است چرا که لازم نیست تا دو ویژگی نسبت به هم سنجیده شوند و در نتیجه پیچیدگی آن در شرایطی که ابعاد مسئله بسیار بالاست به $O(|F|^2)$ نمی رسد ولی پیچیدگی زمانی MDRC آن در شرایطی که ابعاد مسئله بسیار بالاست به $O(|F|^2)$

۲-۴ مقایسه پیچیدگی حافظه

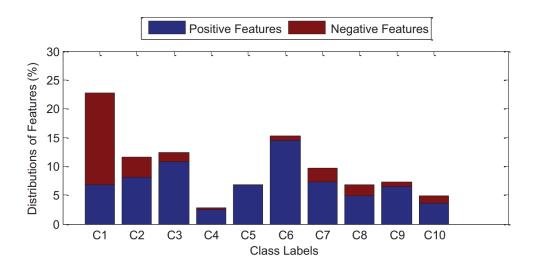
از منظر حافظه ی مورد نیاز الگوریتم هم باز روش برپایه ژنتیک به حافظه بیشتری نیاز دارد؛ چراکه در مرحله دوم که قرار است الگوریتم ژنتیک اجرا شود به تعداد اعضای هر نسل باید مجموعهای از ویژگیها نگهداری شود. دو الگوریتم دیگر از نظر حافظه تفاوت چندانی بای یکدیگر ندارند.

۳-۴ مقایسه دقت

در این پروژه پیادهسازیای از الگوریتمها تهیه نشده است و در عین حال پیادهسازی آمادهای هم برای اینها در دسترس نبوده است؛ لذا برای مقایسه دقت مستقیما به اعداد مقاله مراجعه کردم. اما اعداد در مقاله امکان مقایسه دقیق و عادلانه را ندارد. چراکه غارب و همکاران از پیکرههای عربی استفاده کردهاند. آیسول و لبنی و همکاران از تعدادی پیکره استفاده کردهاند که برخی از آنها مشترک است ولی با این حال تنظیمات متفاوت که اعمال کردهاند باعث می شود که همچنان مقایسه عادلانهای را نتوان انجام داد. برای این دو روش نتایج بر روی مجموعه داده رویترز را گزارش خواهیم کرد. این مجموعه داده هم در در روش مشترک است و هم آنکه قسمت آموزش و ارزیابی آن توسط خود مجموعه داده تعیین شده است. در اینجا بنا به محدودیت فقط همین مورد بررسی می شود و برای دیدن سایر نتایج می توانید به خود مقالات مراجعه کنید. مجموعه داده رویترز شامل ده کلاس است.

۱-۳-۴ دق*ت* روش IGFSS

یکی از مشکلاتی که در کار تحقیقاتی اویسال به آن اشاره شده است این است که معیارهای سنتی به تعداد ویژگی هر کلاس و نسبت ویژگیهای منفی اهمیت نمیدهند. این مورد در تصویر ۱ به خوبی پیدا است. در این تصویر توزیع ویژگیها برای معیار شاخص جینی آورده شده است.

شکل $^{+}$ ۱: فراوانی ویژگیهای انتخابشده نسبت به هر کلاس برای شاخص جینی در روش IGFSS $[^{\pi}]$

در جدول $^{+}$ و $^{+}$ به ترتیب دقت مربوط به روشهای مختلف انتخاب ویژگی برای دستهبند Naive bayes و SVM بدون استفاده از روش IGFSS و با استفاده از آن آورده شده است. با بررسی کلی در می یابیم که استفاده از روش پیشنهادی در مقاله منجر به بهبود روش پایه می شود اما این بهبود چندان موثر نیست و در هیچ یک از موارد شاهد بیش از $^{+}$ درصد بهبود نیستیم.

[۳] SVM برای دسته بند IGFSS جدول ۱-۴: معیار F_1 برای روشهای پایه و

۵۰۰	۴۵٠	۴	۳۵۰	۳۰۰	۲۵۰	nfr	روش
<u> </u>	18/008	10/18	1818	18/008	λ۵/Υ۵۵	_	IG
18/008	18/114	18/294	18/100	18/41	۸۵/۳۶۱	٠/۶	IG+IGFSS
18/421	۸۶/۰۷۸	18/40	18/008	۸۵/۹۷۱	۸۵/۹۳۵	_	GI
۵۳۳/۵۸	ለ ۶/۷۶٠	18/421	18/779	1PY/۵۸	12/241	٠/٣	GI+IGFSS
1 PY/۵۸	۸۵/۸ ۹ ۹	۸۵/۷۹۱	۸۵/۹۷۱	۸۵/۸۹۹	۸۵/۸۹۹	_	DFS
۸۵/۸۶۳	18/114	18/201	18/41	18/201	۸۵/۰۰۲	•/人	DFS+IGFSS

[7] NB برای روشهای پایه و IGFSS برای دستهبند برای روشهای بایه و

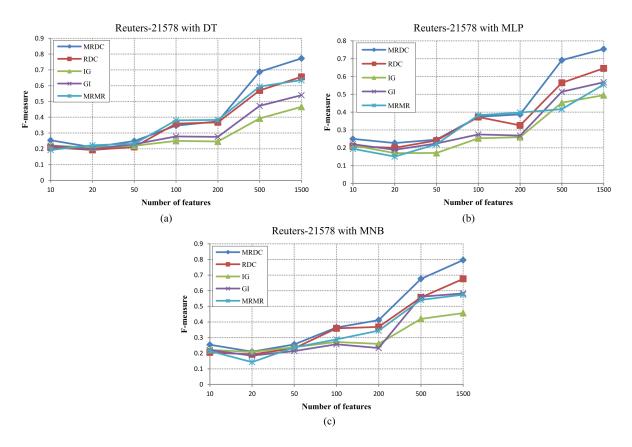
۵۰۰	۴۵٠	۴	۳۵۰	۳۰۰	۲۵۰	nfr	روش
۸۱/۷۳۷	11/918	17/087	Λ Υ/٣ Λ Υ	۸۲/۳۸۲	۸۳/۵۳۱	_	IG
14/044	14/222	117/71	۸۴/۳۲۰	14/714	14/1.0	1/8	IG+IGFSS
X4/414	14/214	141/41	199/78	117/41	14/222	_	GI
14/211	14/38	14/988	171/41	10/421	10/104	٠/٣	GI+IGFSS
۸٣/١٠٠	18.47	ለሞ/ለለዓ	14/044	14/714	14/94	_	DFS
۸۴/۷۵۱	۸۴/۷۸۷	14/879	10/47	10/11	14/8.1	٠/٨	DFS+IGFSS

۴-۳-۴ دق*ت* روش MDRC

در تصویر 7-۲ دقت متناسب با معیار F_1 برای روشهای مختلف پایه به همراه روش F_2 دقت متناسب با معیار F_3 برای روشهای دریافت که به ازای تعداد ویژگی کم این روش روش دستهبندی آورده شده است. از این نمودارها می توان دریافت که به ازای تعداد ویژگی کم این روش برتری برتری آن نسبت به روشهای پیشین ندارد اما وقتی تعداد ویژگیها بیشتر می شود برتری آن نسبت به سایر روشها برای به سایر روشها برای به سایر روشها کاملا حس می شود. همچنین می توان دید که روش MDRC نسبت به سایر روشها است و چیزی حالات بیش تر از 6.0 ویژگی حداقل 1.0 درصد بهبود دارد. این بهبود واقعا قابل ملاحظه است و چیزی است که در روش IGFSS مشاهده نشده بود؛ لذا می توان گفت که به نظر می رسد روش IGFSS دارد.

۴-۳-۳ روش برپایه الگوریتم ژنتیک

در تصویر ۴-۳ برای یکی از مجموعهدادههای مورد بررسی مقاله غارب و همکاران و برای دستهبندی کارایی دستهبندی قبل و بعد از اعمال الگوریتم برپایه ژنتیک ارائهشده بر شش روش پایه انتخاب ویژگی نشان داده شده است. در این خدول همچنین تعداد کاهش ویژگی هم نشان داده شده است. در این جدول می توان دید برای روشی مانند CDM با وجود کاهش تعداد ویژگی، دقت بهبود یافته است که این نشان می دهد خروجی روش پایه شامل تعدادی ویژگی زائد است. برای روشی مانند بهره اطلاعاتی دقت ثابت مانده است اما تعداد ویژگیها کاهش چشمگیری داشته است به طوری که برای حالت هزار ویژگی

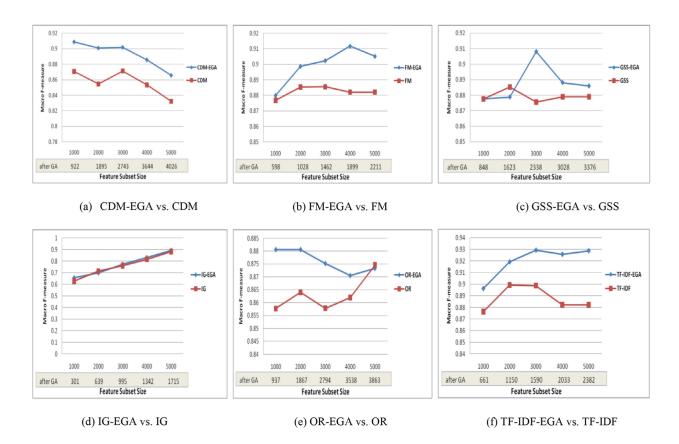
شکل +-۲: امتیاز معیار F_1 برای روشهای مختلف انتخاب ویژگی و روش MDRC و روشهای دستهبندی (a) در خت تصمیم (b) روش MNB روش (۲]

حدود هفتاد درصد کاهش رخ داده است. در کل به نظر میرسد استفاده از این الگوریتم برای کاهش ویژگیها بعد از یک الگوریتم کاهش ویژگی کلاسیک ارزشمند باشد؛ چراکه هم منجر به کاهش تعداد ویژگی و هم منجر به بهبود دقت میشود.

سوال دیگری که پیش میآید این است که آیا دقت این روش بهتر است یا روش MDRC؟ در این مورد واقعا نمی توان به صورت قطعی نظر داد. چراکه مجموعه داده ها و تنظیمات کاملا متفاوت است.

۴-۴ مقایسه نوآوری

یکی دیگر از شاخصههایی که می توان روشهای ارائه شده را با یکدیگر مقایسه کرد بحث نوآوری و ایدهای است که پشت روشهای وجود داشته است. در این میان به نظرم من روش برپایه ژنتیک خلاقانه تر بوده است. اگرچه این روش نخستین روشی نبوده است که بر روی الگوریتم ژنتیک در حوزه دستهبندی متن کار کرده است [۱]، اما ایدههای مربوط به بازترکیب و جهش آن مناسب بوده است. روش کمترین نوآوری را داشته است؛ چراکه کل ایده روش بر پایه این موضوع است که برای انتخاب هر ویژگی، ویژگیای را مدنظر قرار داد که با سایر ویژگیهای انتخاب شده همبستگی پایینی داشته باشد. نهایتا روش ویژگیای را مدنظر قرار داد که با سایر ویژگیهای انتخاب شده همبستگی پایینی داشته باشد.

شکل ۴-۳: امتیاز معیار F_1 و همچنین کاهش تعداد ویژگیها بعد از اعمال روش برپایه ژنتیک بر روشهای پایه [1]

IGFSS را من در رتبه میانی از این منظر قرار می دهم.

۴-۵ جمعبندی مقایسهها

در مجموع مواردی که مطرح شد، روش IGFSS بهترین زمان اجرا را داشت و پس از آن روش IGFSS قرار دارد. اما روش MDRC توانسته است دقت بهتری را بدست بیاورد. هرچند خلاقیت روش MDRC توانسته است دقت بهتری را بدست بیاورد. هرچند خلاقیت روش برپایه ژنتیک از هر دو روش حافظه و زمان اجرای بدتری دارد اما میتوان نوآوری و ایدههای خلاقانه بیشتری در آن دید.

فصل پنجم جمع بندی و نتیجه گیری

منابع و مراجع

- [1] Ghareb, Abdullah Saeed, Bakar, Azuraliza Abu, and Hamdan, Abdul Razak. Hybrid feature selection based on enhanced genetic algorithm for text categorization. Expert Systems with Applications, 49:31–47, 2016.
- [2] Labani, Mahdieh, Moradi, Parham, Ahmadizar, Fardin, and Jalili, Mahdi. A novel multivariate filter method for feature selection in text classification problems. Engineering Applications of Artificial Intelligence, 70:25–37, 2018.
- [3] Uysal, Alper Kursat. An improved global feature selection scheme for text classification. Expert systems with Applications, 43:82–92, 2016.